

Ostrovní horečka

Potápěčka

Jednalo se o 49letou ženu, která absolvovala více než 200 ponorů. Netrpěla žádnou problémovou anamnézou, neužívala pravidelně žádné léky a těšila se dobrému zdraví i zdatné fyzické kondici.

Dovolená s potápěním v tropické oblasti

Naše potápěčka odcestovala na jeden oblíbený ostrov v Karibiku, aby tam strávila týdenní dovolenou naplněnou potápěčskými aktivitami. Za šest dní absolvovala 21 bezproblémových ponorů, všechny z nich se vzduchem a v rámci dekompresních limitů stanovených jejím počítačem. Na konci každého ponoru řádně dodržela bezpečnostní přestávku. Nejnáročnější ponor provedla do hloubky 34 metrů; ostatní uskutečněné ponory se pohybovaly v rozmezí od 9 do 27 metrů. Potápěčka se vyhýbala nadměrné konzumaci alkoholu i jakémukoli chování, které by mohlo mít během dovolené negativní dopad na její zdravotní stav či bezpečnost.

Co se stalo?

V den odletu z ostrova měla naše potápěčka za sebou předletovou prodlevu od posledního ponoru delší než 24 hodin. Neměla žádné specifické potíže, ale celkově se necítila „ve své kůži“. Během prvního ze dvou letů ji začaly bolet svaly i klouby. Bolesti se vyskytovaly na mnoha místech těla a provázely je silné bolesti hlavy a pocit na zvracení. Během mezipřistání tyto příznaky sice neustoupily, ale ani se během druhého letu nezhoršily. Vrátila se domů a doufala, že si odpočine a vše se tím vyřeší. Po neklidném a nedostatečném nočním spánku však příznaky neustupovaly a obava z možného nástupu dekompresního onemocnění (DCS) přiměla potápěčku zavolat do DAN.

Medik DAN, s kterým hovořila, jí navrhl, aby vyhledala pomoc v nejbližším středisku zdravotní pohotovosti.

I když se možnost dekompresního onemocnění nedala vyloučit, časový faktor a povaha příznaků však spíše svědčily pro jinou příčinu. Při příjezdu na zdravotní pohotovost měla teplotu 39 °C. Podstoupila řadu diagnostických postupů, včetně několika laboratorních testů a důkladného fyzického i neurologického vyšetření. Všechno naznačovalo, že se jedná o horečku dengue, tedy ne o DCS.

Nemocniční personál poskytl potápěčce příslušnou zdravotní péči, včetně aplikace infuzních roztoků a podání léků pro zmírnění bolesti a proti zvracení. Poté byla z nemocnice propuštěna a lékař poučil její rodinu, jak má sledovat její zdravotní stav a jaké další péče je jí zapotřebí. Během tří dnů horečka i pocit na zvracení ustoupily a během dvou týdnů zmizely i bolesti těla a hlavy. Dobrou zprávou byla také skutečnost, že celá její zdravotní péče se uhradí z cestovního pojištění DAN vztahujícího se na zdravotní problémy nesouvisející s potápěním.

Důležitost lékařského vyšetření

Tento případ by měl posloužit jako důrazné připomenutí, že cestováním do tropických krajů se potápěči vystavují různým nebezpečím, která nemusí souviset s potápěním. Časový faktor i povahy příznaků zmíněné potápěčky ji oprávněně vedly k podezření, že se nemusí jednat o potíže spojené s potápěním. Moudře se rozhodla pro vyžádání rady od profesionálních zdravotníků a díky tomu se jí dostalo rychlého a správného vyhodnocení zdravotního stavu i péče odpovídající jejímu onemocnění. (Zde je nutno poznamenat, že pravidla stanovená pro cestování letadlem po uskutečněných ponorech zajišťují vysoký stupeň bezpečnosti.)

Důležitost odborného zdravotního vyšetření, při kterém se zváží různé možné diagnózy, se nesmí v žádném případě podcenit. I když patří bolesti některé části těla a velká únava k všeobecným příznakům DCS, celkové bolesti svalů a horečka se k nim nepočítají. Vyšetřující lékař to v uvedeném případě rozpoznal a seznam možných diagnóz podle toho rozšířil. Diagnóza horečky dengue se stanovuje na základě klinických nálezů (příznaků), a také díky informacím o nedávné cestě do oblasti se známým nebezpečím tohoto onemocnění. Tato nemoc není naštěstí životu nebezpečná a během několika týdnů lze očekávat úplné uzdravení (jak tomu bylo i v tomto konkrétním případě).

Většinou potápěčů jsou příznaky DCS dobře známé, ale důležité je uvědomit si, že podobné příznaky doprovázejí pouze DCS, ale i celou řadu jiných onemocnění.

Fotografie: Marcello Di Francesco

K této horečce

Horečka dengue je infekce přenášená komáry. V současné době je známé (a doložené) rozšíření této infekce v celém Karibiku a také na jihovýchodě Spojených států. Zjištěný rozsah sice nedosáhl žádné alarmující úrovně, ale cestovatelé by si měli nebezpečí tohoto onemocnění uvědomovat. Zmíněná infekce se vyznačuje akutním nástupem horečky během tří až čtrnácti dnů od bodnutí infikovaným komárem. Klasická horečka dengue se po zmíněné inkubační době projevuje takto:

- akutní horečkou
- bolestmi svalů a kloubů
- silnou bolestí hlavy v čelní oblasti
- akutní bolestí za očima
- pocity na zvracení a ztrátou chuti k jídlu
- vyrážkou
- ve vzácných případech krvácením

Bolesti související s tímto onemocněním mohou být velmi silné, obzvláště v případě opakovaných infekcí. Tyto silné bolesti byly přirovnávány k bolestem při zlomeninách a daly tak vzniknout její anglické přezdívce „breakbone fever“. Horečka a bolesti by se měly řešit paracetamolem (např. Paralen, v zahraničí např. Tylenol); nemá se užívat aspirin, ibuprofen, naproxen a jiné nesteroidní protizánětlivé léky (NSAID), protože by mohly podporovat krvácení.

Ve většině případů horečka ustoupí po několika dnech, ale únava může přetrvávat několik dnů až týdnů. Sice již existuje [schválená vakcína](#), ale doporučuje se pouze jedincům, kteří horečku dengue již prodělali nebo v populaci, jejíž většina již byla infikována. Více informací o horečce dengue a dalších tropických

nemocech získáte on-line na adrese [European Centre for Disease Prevention and Control](https://www.euro.who.int/en/about-us/partners/european-centre-for-disease-prevention-and-control) nebo od Světové zdravotnické organizace ([World Health Organization](https://www.who.int/)). A i zde platí, že když se u vás po potápění objeví nějaké nežádoucí příznaky, neváhejte a kontaktujte DAN.

Nezapomeňte se ujistit o svém aktivním členství v DAN. Pokud vám členství vypršelo, navštivte DAN na www.daneurop.org a členství si obnovte.

Členství v DAN zajišťuje služby největší mezinárodní sítě pro pomoc potápěčům v případě nouze všude na světě.